

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2016 βάσει προσωρινών στοιχείων Υπουργείου Οικονομικών¹.

- Στο δωδεκάμηνο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2016 το **ισοζύγιο του Κρατικού Προϋπολογισμού** (ΚΠ στη συνέχεια) παρουσίασε έλλειμμα ύψους 1.185 εκατ. ευρώ ή -0,7% του ΑΕΠ, έναντι ελλείμματος 3.530 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2015. Αντίστοιχα, το **πρωτογενές πλεόνασμα** του ΚΠ διαμορφώθηκε σε 4.392 εκατ. ευρώ ή σε 2,5% του ΑΕΠ, έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος 2.270 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2015 και στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 1.983 εκατ. ευρώ.
- Η θετική αυτή εικόνα οφείλεται: (α) πρωτίστως στην υπέρβαση των εσόδων (προ επιστροφών φόρων) του Τακτικού Προϋπολογισμού (ΤΠ στη συνέχεια) κατά 1.798 εκατ. ευρώ, σε σχέση με το στόχο και (β) στη συγκράτηση των δαπανών του ΚΠ (ΤΠ και ΠΔΕ), έναντι των στόχων, κατά 816 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 1: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού (Προσωρινά Στοιχεία Δεκ. 2016)

εκατ. € - τρέχουσες τιμές	Ιανουάριος - Δεκέμβριος		Δ (%)	Δ (€)	Στόχος Ιαν.-Δεκ.	% στόχου	Διαφορά έναντι στόχου (€)
	2015	2016	2016/15	2016/15	2016		
Έλλειμμα/πλεόνασμα Κ.Π.	-3.530	-1.185	-66,4%	2.345	-3.617	----	+2.432
Έλλειμμα/πλεόνασμα Κ.Π. (% του ΑΕΠ)	-2,0%	-0,7%	----	----	-2,1%	----	+1,4%
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κ.Π.	2.270	4.392	93,5%	2.122	1.983	----	+2.409
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κ.Π. (% του ΑΕΠ)	1,3%	2,5%	----	----	1,1%	----	+1,4%
Καθαρά Έσοδα Κ.Π. (α+γ)	51.421	53.968	5,0%	2.547	52.352	103,1%	+1.616
Καθαρά έσοδα Τ.Π. (α)	46.589	49.796	6,9%	3.207	47.976	103,8%	+1.819
Επιστροφές φόρων	2.922	3.265	11,8%	344	3.287	99,3%	-22
Έσοδα Τ.Π. προ επιστροφών φόρων	49.510	53.061	7,2%	3.551	51.263	103,5%	+1.798
Δαπάνες Κ.Π. (β+δ)	54.951	55.153	0,4%	202	55.969	98,5%	-816
Δαπάνες Τ.Π. (β)	48.545	48.865	0,7%	320	49.219	99,2%	-354
Τόκοι	5.800	5.577	-3,8%	-223	5.600	99,6%	-23
Πρωτογενείς δαπάνες	42.745	43.288	1,3%	543	43.619	99,2%	-331
Έσοδα Π.Δ.Ε. (γ)	4.832	4.172	-13,7%	-660	4.376	95,3%	-204
Δαπάνες Π.Δ.Ε. (δ)	6.406	6.288	-1,8%	-118	6.750	93,2%	-462
Α.Ε.Π.	175.697	174.908			174.792		

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Ιανουάριος-Δεκέμβριος για το έτος 2016

* Στις Λοιπές Δαπάνες συμπεριλαμβάνονται: α) οι Προμήθειες Τραπεζών, προμήθειες EFSF και λοιπές δαπάνες Δημοσίου Χρέους β) εξοπλιστικά προγράμματα και γ) καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης

- **Τα έσοδα του ΤΠ** (προ επιστροφών φόρων) αυξήθηκαν έναντι των αντίστοιχων εισπράξεων του 2015 κατά 7,2% και συγκεκριμένα ανήλθαν στο ποσό των 53.061 εκατ. ευρώ, υπερσκελίζοντας τον στόχο κατά 1.798 εκατ. ευρώ. Η θετική αυτή εικόνα οφείλεται αφενός στο ότι τα έσοδα του έτους 2015 κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου ήταν ιδιαίτερα χαμηλά («αποτέλεσμα βάσης») και αφετέρου στη λήψη πλήθους φορολογικών μέτρων, από τον Ιούλιο του 2015. Η ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών φορολογικών εσόδων δεν είναι διαθέσιμη στο προσωρινό δελτίο του Δεκεμβρίου. Ωστόσο εκτιμάμε ότι, ακολουθώντας την τάση των προηγούμενων μηνών, η εξέλιξη αυτή προήλθε κατά βάση τόσο από εισπράξεις άμεσων όσο και έμμεσων φόρων.
- Στο υπό εξέταση δωδεκάμηνο **οι δαπάνες του ΤΠ** αυξήθηκαν κατά 0,7% ή κατά 320 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2015 και διαμορφώθηκαν στα 48.865 εκατ. ευρώ. Αύξηση κατά 543 εκατ. ευρώ ή ποσοστό της τάξης του 1,3% κατέγραψαν οι **πρωτογενείς δαπάνες του ΤΠ**,

¹ Τα αποτελέσματα καταγράφονται σε ταμειακή βάση, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στο κείμενο.

οι οποίες ωστόσο συγκρατήθηκαν σε σχέση με το στόχο κατά 331 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ωστόσο, ότι οι πρωτογενείς δαπάνες του Δεκεμβρίου **περιλαμβάνουν 630 εκατ. ευρώ** ως επιχορήγηση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ στη συνέχεια)² για την παροχή **εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης** σε χαμηλοσυνταξιούχους.

- Στο δωδεκάμηνο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου ο **Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)** παρουσίασε έλλειμμα ύψους 2.115 εκατ. ευρώ και υπήρξε υστέρηση τόσο στα έσοδα όσο και στις δαπάνες του ΠΔΕ, ως προς το στόχο. Παρά το μεγάλο ποσοστό εκτέλεσης που συντελέστηκε κατά το μήνα Δεκέμβριο στο σκέλος των δαπανών του Π.Δ.Ε.³, αυτές παρέμειναν μειωμένες σε σχέση με τον ετήσιο στόχο κατά 462 εκατ. ευρώ. Το αποτέλεσμα αυτό αποτελεί ένα αρνητικό σημείο στο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, διότι στερεί από την ελληνική οικονομία τους αντίστοιχους «πόρους» υπό την μορφή δημοσίων επενδύσεων.

Αξιολόγηση-Συμπεράσματα

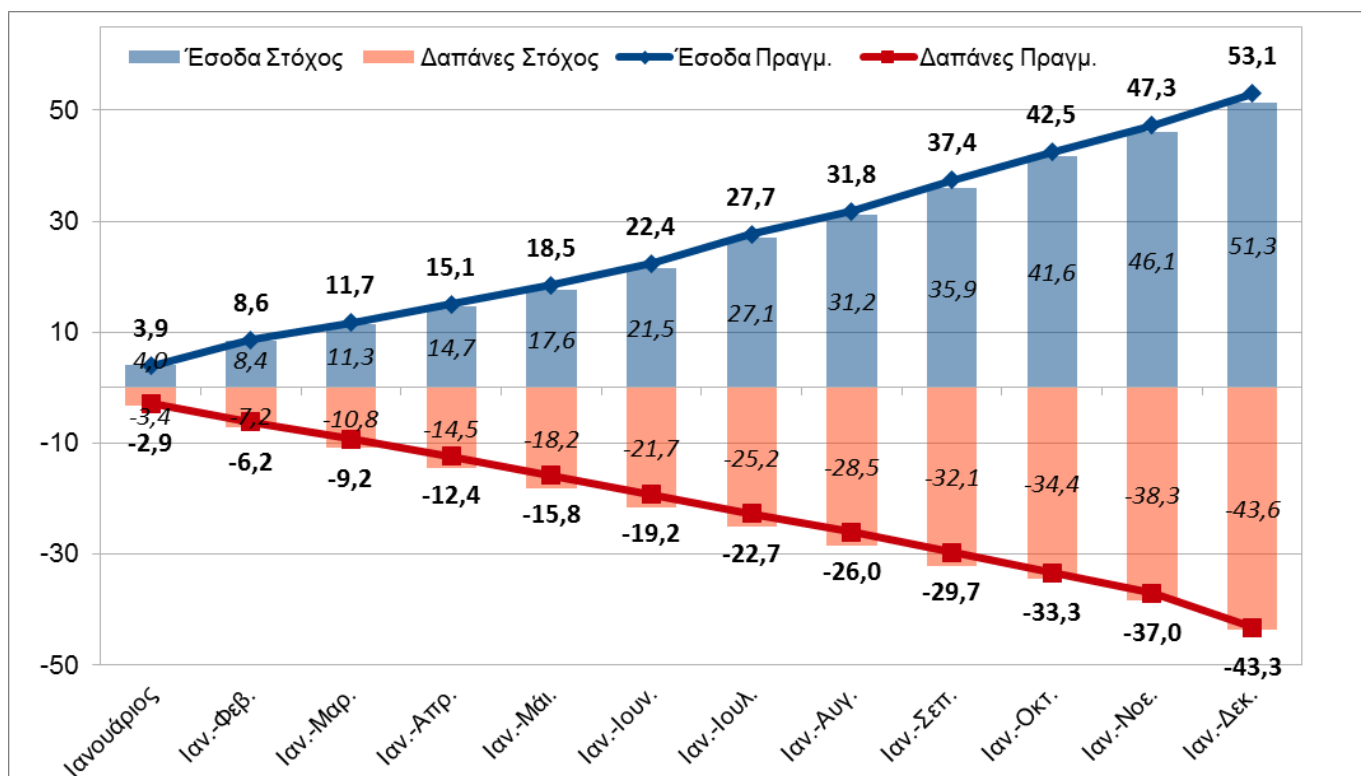
Όπως μπορεί να παρατηρηθεί στα διαγράμματα που ακολουθούν το θετικό αποτέλεσμα του ΚΠ σε σχέση με τον στόχο οφείλεται, κατά κύριο λόγο σε σταθερή υπεραπόδοση των εισπράξεων από φορολογικά έσοδα καθόλη τη διάρκεια του έτους, η οποία συνεχίστηκε και τον Δεκέμβριο (+3,5%). Από την άλλη πλευρά στο σκέλος των δαπανών, όπως ήταν αναμενόμενο, η ψαλίδα μεταξύ πραγματοποιηθέντων και εκτιμώμενων δαπανών έκλεισε σημαντικά τον Δεκέμβριο, με τις δαπάνες του Τ.Π. να εκτελούνται κατά 99,2%, έναντι του «στόχου». Μολαταύτα το 0,8% της απόκλισης έναντι του στόχου μεταφράζεται σε «συγκράτηση» δαπανών του ΤΠ κατά 354 εκατ. ευρώ. Αν σε αυτό το ποσό συμπεριληφθεί η «συγκράτηση» δαπανών του ΠΔΕ κατά 462 εκατ. ευρώ και η υπεραπόδοση των εσόδων του ΚΠ κατά 1.616 εκατ. ευρώ, έναντι των αντίστοιχων στόχων, προκύπτει μία **ταμειακή βελτίωση** του αποτελέσματος του ΚΠ κατά το μήνα Δεκέμβριο έναντι του στόχου **της τάξης των 2,4 δισ. ευρώ. Το αποτέλεσμα αυτό δύναται να βελτιώσει την εκτίμηση της Εισηγητικής Έκθεσης του προϋπολογισμού για το πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης (ΓΚ στη συνέχεια) (1,09% του ΑΕΠ)** βάσει της μεθοδολογίας της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ΣΧΔ στη συνέχεια) για το 2016. Βέβαια μία εκτίμηση για το πρωτογενές αποτέλεσμα της ΓΚ βάσει ΣΧΔ ενέχει κινδύνους, υπό την έννοια ότι ανάμεσα στη διαμόρφωση του αποτελέσματος του ΚΠ σε τροποποιημένη ταμειακή βάση μέχρι την διαμόρφωσή του σε εθνικολογιστικούς όρους και, στη συνέχεια, βάσει των όρων της ΣΧΔ σε επίπεδο ΓΚ μεσολαβούν πολλές και σημαντικές προσαρμογές, με πολλούς εμπλεκόμενους φορείς (Φορείς ΓΚ, ΕΛΣΤΑΤ, «Θεσμοί»). **Με την υπόθεση ότι οι εθνικολογιστικές προσαρμογές δε θα μεταβληθούν σημαντικά σε σχέση με την Εισηγητική Έκθεση⁴, καθώς και ότι δε θα υπάρξει κάποια σημαντική επιβάρυνση εντός του Δεκεμβρίου σε κάποιον υποτομέα της ΓΚ**, η οποία δεν έχει αποτυπωθεί στα προσωρινά στοιχεία του ΚΠ του Δεκεμβρίου, τότε το πρωτογενές πλεόνασμα της ΓΚ βάσει ΣΧΔ εκτιμάται ότι μπορεί να υπερβεί το 1,5% και να προσεγγίσει ακόμα και το 2%.

² Ο ΕΦΚΑ εντάσσεται στους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και συνεπώς παρακολουθείται δημοσιονομικά ως φορέας της λοιπής Γενικής Κυβέρνησης, πέραν του κρατικού προϋπολογισμού.

³ Εντός του Δεκεμβρίου του 2016 πληρώθηκαν δαπάνες για το ΠΔΕ ύψους €2.811 εκ., που ισοδυναμεί με εκτέλεση του 44,7% των συνολικών δαπανών του ΠΔΕ για το 2016.

⁴ Για παράδειγμα το πρωτογενές αποτέλεσμα βάσει της ΣΧΔ θα μπορούσε να επιβαρυνθεί στην περίπτωση που το θετικό ταμειακό αποτέλεσμα του ΚΠ είχε αρνητική επίδραση στις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ελληνικού δημοσίου. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο ο αντίκτυπος των θετικών αποτελεσμάτων του ΚΠ στο πρωτογενές αποτέλεσμα σε όρους ΣΧΔ θα ήταν ουδέτερος ή και αρνητικός, διότι αυτό προσδιορίζεται σε «δεδουλευμένη βάση», συνεπώς θα συμπεριελάμβανε την αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ελληνικού δημοσίου.

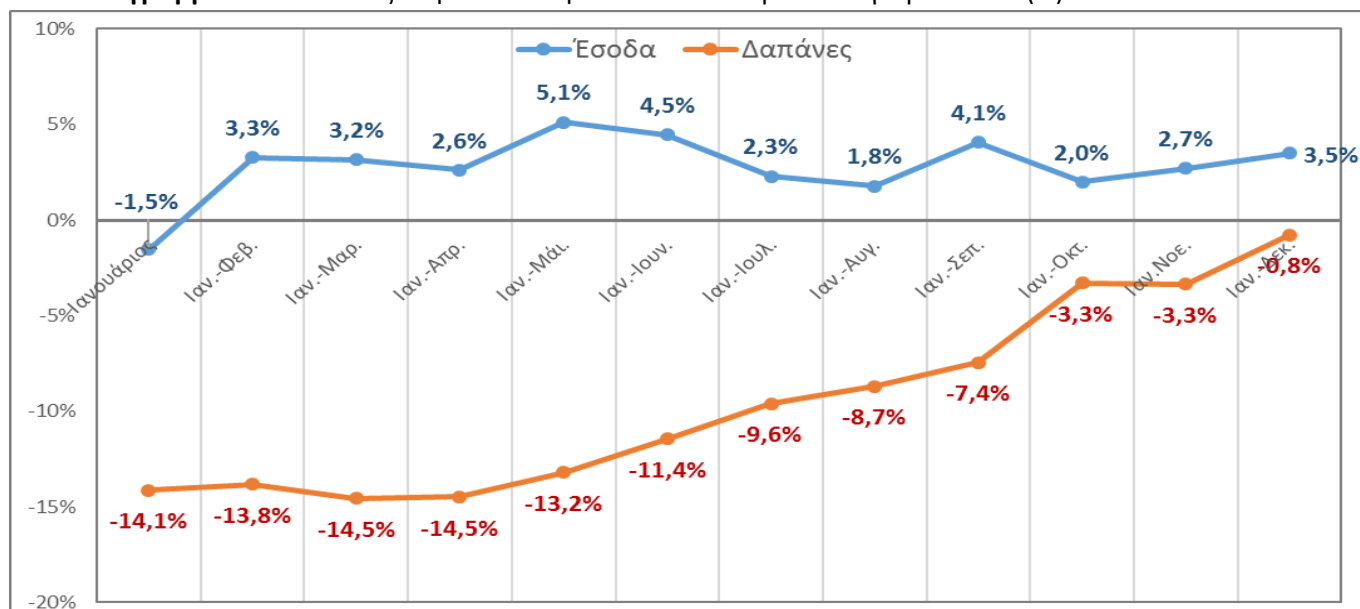
Διάγραμμα 1: Εκτέλεση Τακτικού Προϋπολογισμού 2016 (δισ. €)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων των μηνιαίων Δελτίων εκτέλεσης του Προϋπολογισμού 2016

Σημείωση: Τα στοιχεία αφορούν α) σε έσοδα του ΤΠ προ επιστροφών φόρων β) Δαπάνες του ΤΠ (δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για τόκους).

Διάγραμμα 2: Αποκλίσεις στην εκτέλεση του Τακτικού Προϋπολογισμού 2016 (%)

Πηγή: Όπ. π.